

Nº 32

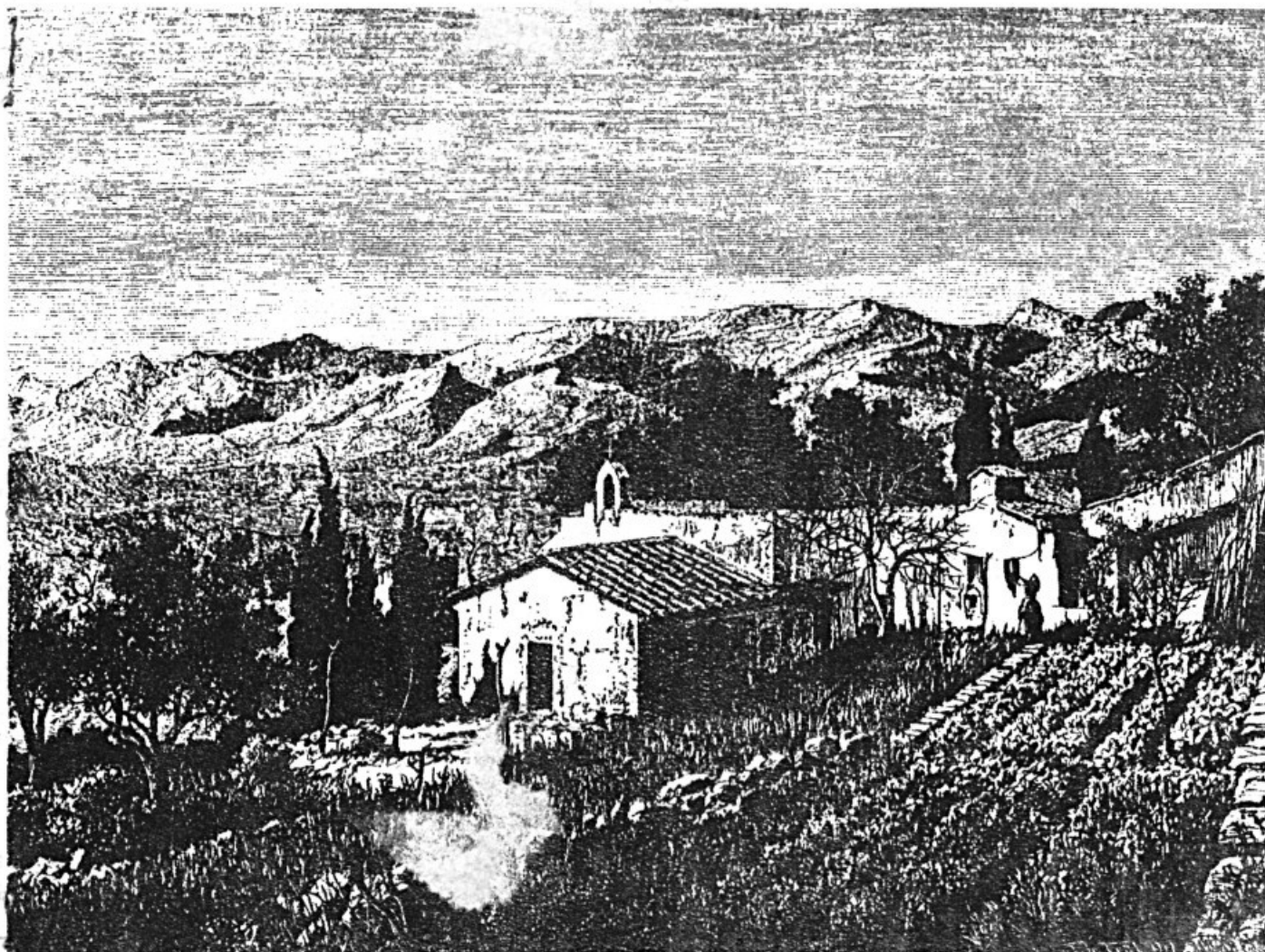
27 de març de 1988

D.L. PM 625 / 1983

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

L'ERMITA DE SON SEGUÍ. Dibuix de l'Arxiduc Lluís Salvador, "Die Balearen" 1891

BONES FESTES DE PASQUA!
i festós «pancaritat»! [A S'ERMITA]

Editorial

T O T A S O L A

Molta de gent hi va fer el seu comentari, tothom tenia la recepta i la solució. (En veu baixa es senyalaven responsabilitats). El fet era irreversible: visqué i morí tota sola, i al seu funeral, els pocs que eren, encara hi havia curiosos,-diuen-.

No tenia familiars propis, i el funeral va ser de pobre. Per què anar-hi, si ningú les havia de veure? Per ella? No; tota sola.

Tengué en vida l'amistat dels veïnats, la companyia al vespre, algún servici de dia, però vivia tota sola. Sortosament no a tothom li passa igual. N'hi ha que tenen fills, nebots o nets, o bé, per altra banda, encara hi ha persones que desinteressadament hi passen amb els "vells-totsols" aquelles hores del dia o de la nit que poden robar a la pròpia vida; encara n'hi ha algunes d'aquestes persones.

Es possible, però, sí, que hi hagi, i hi son, altres cassos. No val dir: que té familiars propis; no val dir: que és una persona extranya. No s'hauria de repetir aquesta possibilitat; però, quí ho pot evitar? el Govern, l'Ajuntament, l'Església, l'Associació de la 3ª Edat?

Els nins petits indefensos tenen un dret de protecció, més o manco respectat, però còm així els vells no tenen una llei de protecció més ample?

Els vells són inútils: no està ben vist dir-ho, però ho feim vera amb els nostres fets. Però el vell és persona, i no ha de ser possible que un cas com el succeït, pugui tonar passar.

Una altra pregunta: si el mort en un accident domèstic semblant hagués estat un jove, hagués estat igual el seu darrer adéu? creim sincerament que no. Creim que l'exemple del més grans, en aquest cas, no és de seguir per els joves.

I un darrer punt: aquest fet, ha succeït, i donat per acabat d'una forma prou silenciosa, com si la gent major, n'estàs empegueïda. No es tracta de gratar i recercar; es tracta d'evitar pensar que això sols ha d'afectar a uns, quan això toca afectar-nos a tots.

La Redacció.

NOTA: Amb aquest escrit no hem solucionat res. En haver-lo llegit, tampoc. Quan falten les lleis, sols ho pot suplir l'estimació voluntari i desinteressada.

EDITORIAL	1
INDEX / CARTES	2
TRIBUNA	3
INFORMACIÓ LOCAL	4
CASA DE LA VILA	4-5
ELS NOSTRES POBLES	6 i 7
ECOLOGIA	8
Església:	
- EL CAMÍ QUE FEU JESÚS	9
- Enclílica:	
- "QUESTIÓ SOCIAL"	10 i 11
- SETMANA SANTA	9 i 11
- L'AMOR FRATERN:	12
PAGINA INFANTIL	13
Entrevista:	
Mestre BIEL CAMPANER	14 i 15
RECO DELS POETES	17
PERSONATGES:	
Miquel dels Sants Oliver	18
Entrevista "Jove":	
PEDRO CRESPI "francina"	19 i 20
LINGÜÍSTICA / LLIBRES	21
5 ANYS AUTONOMIA:	
J.Albertí	22
MUSICA: RENEIXEMENT II	23 i 24
Pedagogia: EL FILL ÚNIC	25 i 26
MINI - ENTREVISTES	27
PINTURA: Juli Ramis	28 a 30
ESPORTS: Futbol	30 i 32
ESPORTS: Entrevistes	31
CARTA ALS "SOCIS"	34.

Revista per a la Divulgació i la Cultura

CONSELL DE REDACCIÓ

Nadal Trías Orell, Mª Magdalena Perelló
Bibiloni, Catalina Parets Amengual, Pilar
Bascuñana Bibiloni, Mateu Crespí Perelló,
Xavier Bascuñana Coll, Toni Cañellas Vich,
Xisco Casellas Fiol, Jaume Riutort Crespí,
Sebastiana Sastre Coll, Maria Bibiloni Mulet,
Mª Eugènia Pou Mulet, Marilena Perelló
Ferrer, Maria Crespí i Margalida Pou Mulet.

COL.LABORADORS: Miquel Coll Isern
Bernat Morey Colomar
Tomeu Parets Amengual
Toni Amengual Pizà
José Miquel Casellas Fiol.

Revista per a la Divulgació i la Cultura

Revista
"SANTA EUGENIA"
Revista Local per a la Difusió
i la Cultura
Nº 32 D.L. PM.625/83
Redac.i Adm. C/J.Ant.12.te 62 02 60
07142-SANTA EUGENIA - Mallorca
Editat i imprès
en multicòpia-fotocòpia
a la Parròquia de Santa Eugènia.
Mallorca.

CARTES Cartes? No, avui no en tenim cap. Això va tongades.
En haver-n'hi les posarem. Enviau-les abans del 14 d'abril.

A la Revista SANTA EUGENIA hi podeu escriure les vostres opinions i idees, en forma de carta o de tribuna, o de simple col.laboració. Tant sols volem que no siguin anònims i que si és possible estiguin escrits en la nostra llengua.

HISTÒRIA D'UNA FORMIGA

...Jo som una formiga, ja molt vella, quasi no tenc record de la meua edat. Visc, des de sempre a un formiguer.

El meu formiguer es hermós petit acollidor. A l'aula, a la sortida del sol, m'atur a recordar la meua vida, des de l'infància, (inclús més allà) fins ara, i és que el món ha canviat tant!

Bé, jo vos volia contar un parell de retalls de la meua vida, que, pot ésser que revisqui perque les formigues joves, menys escalivades de la vida no fassim el mateix que ha passat en el meu petit formiguer.

La meua padrina en contava que en el formiguer, quan ella era nina, hi havia molt poques formigues. Era un formiguer pobre. El blat durava molt poc temps, i l'aigua enfonsava les galeries. Així i tot, era el formiguer més bell de tots els voltants.

Un dia, però va començar arribar blat: els homes tornaven sembrar la finca. El temps eren millors i les formigues no donaven abast. Va ésser el temps que vaig néixer jo (ara tenc prop de vint anys segons el homes). El formiguer va créixer, les galeries, obertes al sol, es tapaven rapidament. Tothom anava massa enfeinat. La nostra reina, (bé la nostra, la dels formigues voltants) va proposar que en tanta feina com havia, venguéssim formigues forasteres a fer feina en nosaltres.

En principi venien les forasteres que en els altres formigues no tenien feina. Amb elles engrandíem el formiguer feiem nous magatzems, noves sortides. Ja no passavem fam, hi havia menjar de sobra. Moltes se mesclaren en nosaltres; el formiguer va triplicar la seva població.

El formiguer tranquil i aïllat, cada vegada tornava més ple, més actiu però menys sà. La finca voltant va quedar plena de forats, foradins, foradetxos, i és que cada formiga volia tenir el forat de fer feina, el dels diumenges, inclús l'arrendat. Les formigues joves eren més obertes, més detxondides, més avesades a anar pel món.

De cop, però, l'home va deixar de sembrar la finca. El temps va canviar, ja no plovia. Els formigues voltants més pobres patiren primer les conseqüències. Nosaltres, rics, veiem arribar noves formigues que venien a treballar al nostre formiguer. Ara però, no hi havia feina per a totes, i les que venien, eren tan pobres com en el seu formiguer. Varen començar els robatoris, la nerviositat, sobra gent deia qualqu, les forasteres no estimaven tant el formiguer com nosaltres, per elles era un lloc de treball temporal, no un recó per a viure. Algunes vivien en nosaltres i eren ja del formiguer.

La reina general no sabia què fer. La reina del nostre formiguer va protestar, però, curiosament, moltes formigues, encara volien més formigues forasteres. Ara estam així, en venen més, o no en venen.

Jo, com que ja som vella, i ja estic cansada de viure men fot de si en venen més o no, Pens, i les meves netes! les formigues joves. No poren viure totes bé, si n'hi ha tantes. El formiguer petit ha tornat massa gros, la solució és que no en venguéssim més de forasteres. però, hi ha tants d'interessans per en mig, tanta política, en les joves d'avui, que discuteixen molt i la realitat només es una. En el formiguer, sobra gent!

I això, hi ha molta formiga que no el veu o no el vol veure.

NOTA

Mallorca fa molts d'anys que no és autosuficient amb el menjar i està al límit de les seves existències d'aigua.

I si no, anem als horts de Campos i Sa Pobla.

Bernat Morey Colomar.

A la Revista SANTA EUGÈNIA hi podeu escriure les vostres opinions i idees, en forma de carta o de tribuna, o de simple col·laboració. Tant sols volem que no siguin anònims i que si és possible estiguin escrits en la nostra llengua.

2 de març

NOTICIARI LOCAL

L'Associació de la Tercera Edat tengué una conferència donada per la Practicant Valery Green, que havia de donar el metge titular, que tractà sobre l'alimentació convenient, sobre tot en tenir ja uns quants anys.

5 de març

Fela molt de vent i fred, i Gesa mos va tenir a les fosques, en dissabte horabaixa més de tres hores. Ha durat poc temps que en fer un trô o una bufada de vent no quedem a les fosques.

10 de març

El matí del dia 11 la gent es despertava amb la notícia de que el vespre abans havia estat trobada morta cremada la veinada de Ses Alqueries Maria Company Figueres que vivia tota sola. Pareix que li prengué foc la roba a la foganya, i no poguent apagar-lo s'assegué a un balanci, on morí.

11 de març

Tengué lloc la constitució de la Associació de Mestresses de Casa de Santa Eugènia (al Local Social de la 3ª Edat), com a Delegació de la Asociación de Amas de Casa "Nuredduna" de Palma. Quedà constituïda la junta directiva

així: Delegada: Francisca Amengual Coll; Secretària: Margalida Bibiloni Bibiloni; Tresorera: Maria Roca Roca; Vocals: Rosa Roca Cañellas, Jerita Sureda Roca, Antonia Crespí Coll, Margalida Ramón Arbona, Maciana Amengual Coll i Antònia Sastre Rigo. Per començar ja hi ha obert un curset de "corte", i totes les interessades es poden posar en contacte amb Jerita Sureda. També està estudiant-se un curs de gimnàsia femenina, i tengueren l'oferiment de disponibilitat del gabinet jurídic de l'Associació, com del professorat per diverses opcions.

1 d'abril

SERVICI DE VIATGERS SANTA EUGÈNIA-PALMA

A partir del dia 1 d'abril de 1988 el servici dels dies fainers de les 7 hores queda suprimit, i el de les 8 hores, tendrà la seva sortida a les 7'40 hores. Els altres servicis queden en els mateixos horaris.

(Notificació de l'empresa)

DEMOGRAFIA

Baptismes, Matrimonis, Noces de Plata: 0.

Defuncions:

10-3-88: Maria Company Figueres (81 anys)

Descansau en la Pau del Senyor!

CASA DE LA VILA

COMISIO DE GOVERN. 27-II-88

S'acorda comprar un equip de megaofonia per usos generals. Es tracta de tema de les Fires. Se posa a Cobrança el Padró de Circulació. Es demanarà que vengui un equip de la Policia per poder renovar aquí el Document Nacional d'Identitat. Aprovar la liquidació gastos/ingressos de 1987 que és aquesta a 31 de desembre de 1987:

Existències en caixa	779.734'P
Restos per cobrar	1.725.021'P
Suma	2.504.755'P
Restos per pagar	40.114'P
Superavit	2.464.641'P

PLE EXTRAORDINARI 4-III-88

S'acorda renovar el Conveni que es té amb la Comunitat Autònoma per la recaptació de Contribucions i Arbitris, i es sol·licita que s'ampliï a la cobrança forçosa dels altres efectes.

Es considera oportú canviar el dia de la Fira i no realitzar-la el dia 3 d'abril que es la Festa de Pasqua. Es fara un altre dia.

Dins el Pla Provincial d'Obres i Servicis de 1988, s'acorda sol·licitar la 3ª fase d'Aigua i Clavegueram, que constarà 50.872.571'P, que cubriria el nucli urbà del poble. (La 1ª fase comprèn dur l'agua del pou fins al puig. La 2ª fase fer-la arribar al poble, i en fases següents arribar-la als altres nuclis Ses Coves/ Ses Alqueries/ Ses Olleries)

S'acorda fer un cens de sòl rústic, de casetes il·legals i incontrolables. S'acorda contractar els servicis d'un aparejador per fer la fitxa de cada parcela.

Notificació del padró d'habitants anual a 1-I-88

455 homes (11 homes manco)

476 dones (4 dones més)

931 habitants total.

respecte a 1-I-87 7 persones manco.

SESSIÓ ESPECIAL PRESUPOST DE 1988

(vegeu Presupost a pàg. següent) →

Presupost Municipal Ordinari 1988

Presupost Econòmic-Funcional de Gastos

Capítol 1er.

Retribucions bàsiques	2.959.026'Pts
Gastos representació Corporació	616.341'Pts
Indemnització per residència	251.300'Pts
Retribucions Complementàries	1.570.624'Pts
Assistència Sanitària funcionaris i pensionistes	250.000'Pts
Pensions viudedat i orfandat	1.500'Pts
Ajuda familiar personal passiu	4.500'Pts
Cuota de la MUNPAL a càrreg de la corporació	1.274.970'Pts

Total capítol 1er: 6.928.261'Pts

Capítol 26n.

gastos oficina	450.000'Pts
Gastos Conserv.Ajuntament	30.000'Pts
Gastos Conserv.Escoles	125.000'Pts
Gastos Conserv.Cementeri	100.000'Pts
Neteja Ajuntament	100.000'Pts
Neteja Escoles	200.000'Pts
Traslats personal	50.000'Pts
Material tècnic especial	400.000'Pts
Enllumenat i aigua Escoles	60.000'Pts
Enllumenat Públic	700.000'Pts
Contractes prestació servicis:	
Recollida de fems:	1.220.000'Pts
Arquitecte	240.000'Pts
Altres	308.000'Pts

Sumen 1.768.000'Pts

Gastos de representació	150.000'Pts
Activitats Culturals	175.000'Pts
Activitats esportives	175.000'Pts
Festes	700.000'Pts
Material conservació enllumenat públic	250.000'Pts
Conservació inversions	300.000'Pts
Compra equip megafonia	232.350'Pts

Total Capítol 26n: 5.965.350'Pts

Capítol 3er.

Interessos compra Ordinador	490.000'Pts
Censal Bisbat	311'Pts

Total capítol 3er.: 490.311'Pts

Capítol 4rt.

Aportació al SEPRESAL	154.085'Pts
Transferència a Com.Cultura	50.000'Pts
Subvencions a entitats sense fi lucratiu	82.844'Pts
Atencions Biblioteca Munic.	50.000'Pts

Total capítol 4rt. 386.929'Pts

Capítol 6è.

Obres Municipals	2.000.000'Pts
------------------	---------------

Total Capítol 6è. 2.000.000'Pts

Total presupostat 15.770.851'Pts

Presupost Municipal Ordinari 1988

Presupost Econòmic-Funcional d'Ingressos.

Capítol 1er.

Contribució territ.Rústica	113.352'Pts
Contribució territ.Urbana	4.500.000'Pts
Licència fisc.Impost.Industrial	511.840'Pts
Lic.fisc.Activ.Professionals	83.916'Pts
Prestació personal i transport	350.000'Pts
Impost solars S/edificar	260.000'Pts
Impost increm valor terrenys	200.000'Pts

Total capítol 1er. 6.019.108'Pts

Capítol 26n.

Cotos de caça i pesca	51.973'Pts
Impost Circul.Vehicles	1.000.000'Pts

Total capítol 26n. 1.351.973'Pts

Capítol 3er.

Expedició documents	25.000'Pts
Plaques, patents i distintius	18.000'Pts
Llicències urbanístiques	600.000'Pts
Lic. apertura establiments	50.000'Pts
Recollida fems	1.028.000'Pts
Cementieris	2.000'Pts
Taules i cadires	2.000'Pts
Puestos i barraques	12.000'Pts
Trànsit ramats	14.000'Pts
Desaigos canaletes	16.000'Pts
Terrasses,miradors i altres sortints	100.000'Pts
Rails,postes,cables,palometes	185.000'Pts
Portades, mostradors i vitrines	500'Pts
Solars S/vallar	2.000'Pts
Portes i finestres	18.000'Pts
Cans	12.000'Pts
Multes	500'Pts

Recàrregs, pròrrogues i apremis 20.000'Pts

Imprevists 1.083.050'Pts

Total capítol 3er. 3.188.050'Pts

Capítol 4rt.

Participació en el Fons Nacional de Cooperació Municipal	4.911.720'Pts
--	---------------

Total capítol 4rt. 4.911.720'Pts

Capítol 5è.

Interessos en Bancs i Caixes d'Estalvis	300.000'Pts
---	-------------

Total capítol 5è. 300.000'Pts

Total Prepst.Ingressos 15.770.851'Pts

UN SERVICI INFORMATIU

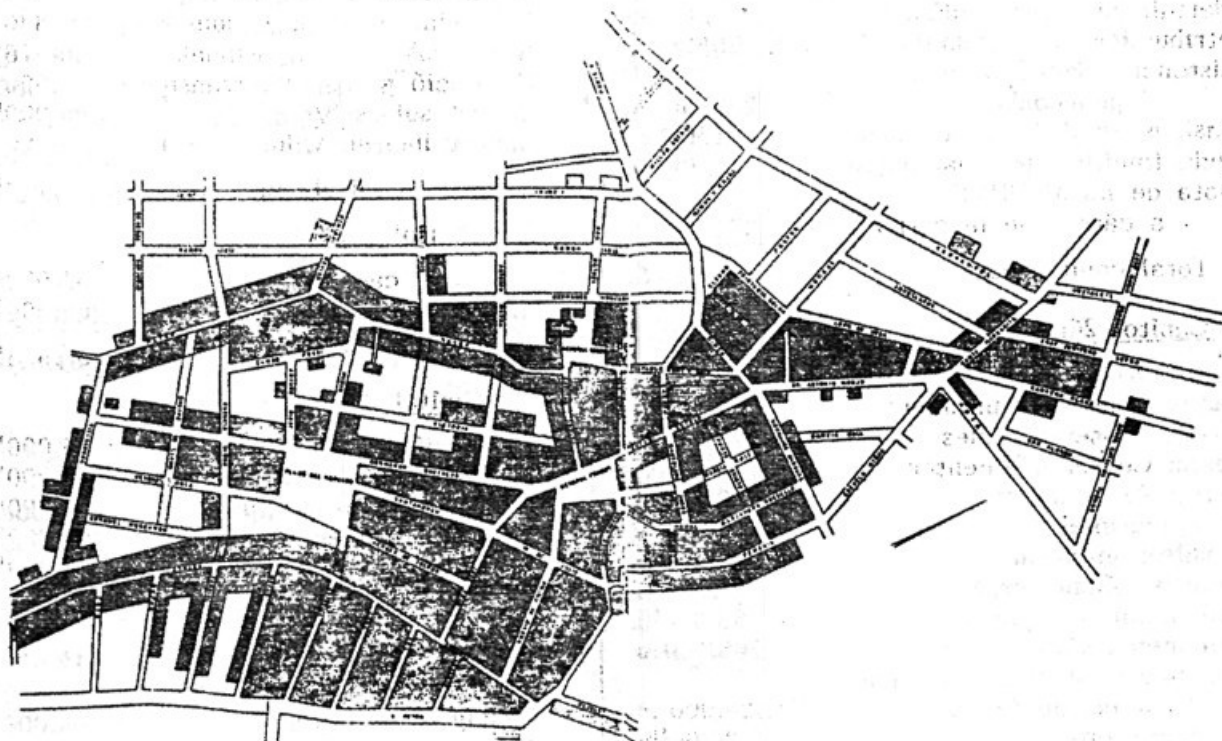
DE

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

MARIA DE LA SALUT

Maria de la Salut els seus límits són Llubi, Sineu, Ariany, Santa Margalida i Muro, amb una extensió de 3030 hecta-reas i el nombre de habitants és de 1876.

El nom de Maria deu esser d'origen cristià respectat per els àrabs. Unit a la conquesta hi va el descobriment de l'antiquíssima imatge de la Nostra Senyora, en torn de la qual gira tota la història de la vila. Molt poc temps després de la conquesta Maria se separa del terme de Petra i fou agregada al de Santa Margalida de Muro.

L'alqueria de Maria tenia per veïnades la de Nepze o Nopze en el terme de Sineu, i Roqueta. Aquesta darrera té una gran importància en la història de Maria, ja que el rei Sanxo en 1323 donà Roqueta a Berenguer de Sant Joan donant-li altres privilegis, entre els quals l'exercici de jurisdicció i els seus dominis s'extendien damunt Maria. A mitat del segle XV, la cavalleria de Roqueta passa a poder de Pere Font.

Sabem que en el segle XVIII exercia un domini semifeudal damunt Maria el comte de Santa Maria de Formiguera

constituïa la cavalleria de Son Puig on s'edificà l'església, Son Mas, a partir del segle XVI fou cresquent el poble en torn d'aquest santuari.

La primera referència a l'església de Maria se troba a una visita pastoral del bisbe don Joan Vich i Manrique realitzada a Santa Margalida l'any 1597. Per ella sabem que els habitants de Maria de la Salut debanaren al rector de Santa Margalida que ajudas, econòmicament al capellà que havia de celebrar la missa allà.

El rector se va comprometre a ajudar amb cinc lliures, però de una manera voluntari no per obligació.

El 28 de desembre de 1677 el rector de Santa Margalida, després de procedir els requisits necessaris va beneir el nou cementari devora l'església, amb el que s'estelviaren els veïns la molestia de tenir que dur els cadavers a la parròquia de Santa Margalida.

El 8 de setembre de 1696 se instal·là a l'església la reserva del Santíssim Sacrament i la Pila baptismal. La vicaria de Maria era un fet. El rector de Santa

Margalida senyalà els limits que la separaven de la seva matriu i els bens dotals que rebia el nou vicari.

A principis del segle XVIII conseguiren els habitants de Maria de la Real Audiència, que fossin elegits certs parroquians per solventar els seus assumptes en un lloc públic, sense necessitat d'haver de recórrer a Santa Margalida. Finalment, en 1836, s'aconseguí la municipalitat i per tant, Maria comença a ser vila completament separada de Santa Margalida.

Deixam la historia de Maria i anem a parlar del temps actual del poble.

Avui en dia Maria té un sector reduït que se dedica íntegrament a l'agricultura. Maria es un feil refletxe de la greu crisi que està sufrint aquest sector primari. El seu mateix exemple el trobam en altres municipis de la comarca del Pla de Mallorca on els seus habitants han anat abandonant el seu poble natal per residir, principalment, en "ciutat" i inclús a les zones turístiques proximes com son C'an Picafort i Alcudia.

No obstant veim darrerament que a partir del divendres fins el dilluns la gent torna a incrementar-se al poble. I els que se'n anaren tornen a emprar les cases dels seus majors. Per desgràcia

no poden tornar definitivament degut a la poca capacitat que té Maria, en aquest moment, per generar llocs de treball. El ja "famos" Plan de Sa Marinetta que a el seu sector I inclou les bones terres de cultiu de Maria i que encara no se ha posat en marxa, fou en el seu inici una possibilitat. Avui en dia hem de que replantetjar aquest projecte cercant solucions tècniques a la problemàtica de l'aigua per regar i hem de planificar quin tipus de cultiu poden fer rentable. Aquesta important inversió i quins cultius poden dur la maxima rentabilitat a l'agricultor ja organitzat, ja agrupat per la posterior comercialització dels seus productes, als efectes de intentar aconseguir que puguin tornar aquella rentabilitat al sector agrari a Maria de la Salut.

Folk.

Al.lota, m'han dit que estàs
a s'Arraval de Maria;
jo vendré a veure't un dia
com manco t'ho pensaràs.

Una al.lota de Maria
a la cara em va dir "gat":
que si l'agaf i la mat
¿no trobau que ho mereixia?

Maria Bibiloni i Sebastiana Sastre

CA'N FIDEU

(Comestibles "MARGARITA")

tel. 62 05 92

SANTA EUGENIA: Mallorca

SANTA EUGÈNIA
Revista per a la Divulgació i la Cultura

Agricultor,
cultive sus proyectos y sus
ahorros en el
Banco de Bilbao

BB BANCO DE BILBAO

L'ALZINAR I LA GARRIGA

Quan ens referim a la vegetació natural dels nostres paisatges solem utilitzar sovint paraules com bosc i garriga. Hem de tenir present que designen realitats ben diferents. Respectivament: les zones cobertes per un estrat arbori més o menys dens i els indrets on la vegetació dominant són els arbusts.

Els científics (botànics, biòlegs, ecòlegs, geògrafs...), però, a l'hora de definir el paisatge i, més concretament, la vegetació, filen molt més prim: parlen d'aliances i associacions vegetals, que agrupen les plantes (arbres, arbusts, lianes, herbes...) que habiten una mateixa àrea i formen una comunitat vegetal.

La vegetació de les Illes Balears sol estar agrupada en tres grans comunitats vegetals, que són: el bosc d'alzines, l'ALZINAR, o Quercion ilicis com diuen els científics; la garriga d'ullastres i garballons, o Oleo-Ceratonion; i la garriga de ciprells i romanins, o Rosmarino-Ericion.

L'ALZINAR

El bosc més important i més característic de la Mediterrània occidental, l'alzinar, ocupa a Mallorca i Menorca, els indrets més afavorits per la pluviositat. En canvi és inexistent a Eivissa.

L'alzinar (Quercion ilicis), bosc coral de les serralades illenques, és la comunitat vegetal que més equilibri mantendria amb tots els factors del nostre medi (sòls, temperatures, pluviositat, etc.), però la intervenció i ocupació humana l'ha fet minvar de forma extraordinària.

L'alzinar, bosc espès i esponerós, ha afrontat el problema bàsic que pateix la vegetació balear -la calor i sequetat dels tres mesos d'estiu- de forma senzilla, ha creat ombra i ha reduït l'evaporació i a frenat la pèrdua d'aigua.

El sotabosc de l'alzinar, gràcies a l'ombra de les alzines, conserva sempre un grau important d'humanitat que contribueix decisivament al creixement d'una notable varietat d'arbusts, lianes i herbes.

No obstant això, l'acció de l'home amb l'extracció de llenya i la depredació dels ramats que s'alimenten del tuberculs i de les plantes més tendres, ha deteriorat greument el sotabosc de l'alzinar.

LA GARRIGA

La garriga de les Illes Balears està formada, bàsicament, per dues comunitats vegetals.

Una és la garriga d'ullastres i garballons (Oleo-Ceratonion), que ocupa els llocs més secs i més depredats per l'ocupació humana, sobretot a bona part del centre i sud de Mallorca i a gran part de Menorca.

L'altra és la garriga de ciprells i romanins (Rosmarino-Ericion) que ocupa indrets encara més secs de Mallorca i Menorca i certs indrets de les Pitiüses, on, a més, s'hi troba una curiosa associació de mates, coscolls i savines, integrada també per olivelles i matapolls.

Les garrigues illenques són riques en espècies vegetals, algunes de les quals també les trobam a l'alzinar (com els aladerns, la llampuguera o l'aritja) i altres associacions botàniques.

XISCO

**MINYO,
INFANT
ESPORT**

CARNET
JOVE

FONER

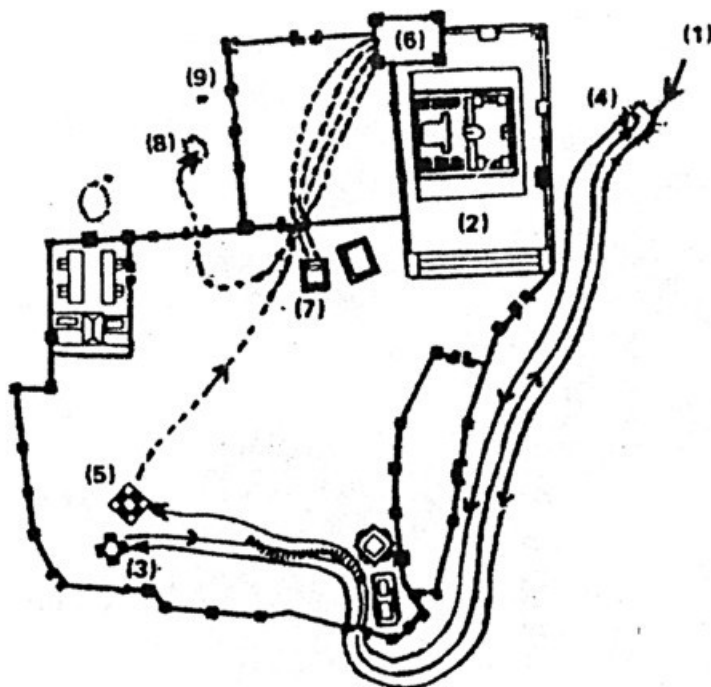
Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMI

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

El camí que feu Jesús

Jerusalem en temps de Jesús

Els evangelis ens presenten els últims dies de la vida —del camí— de Jesús de Natzaret com la culminació de la seva missió de salvació. Un camí que sembla acabar amb un fracàs, però que serà una victòria.

Ens parlen de la seva triomfal entrada a Jerusalem, acollit com a Messies, com “el qui ve en nom del Senyor”, especialment per la gent de poble que havia anat a Jerusalem amb motiu de la Pasqua i acampava a les afores, a la muntanya de les Oliveres (1) i que l'acompanyà fins el Temple (2). Però diuen també que els poderosos —especialment “els grans sacerdots i els mestres de la Llei”— preparaven com acabar amb Jesús.

Jesús sap que el complot dels poderosos provocarà la seva mort. Per això s'acomiada dels seus deixebles, tot menjant l'anyell pasqual en una casa amb una sala gran —la que després se'n digué el “Cenacle” (3). Allà celebra per primera vegada el signe de la nova aliança, l'Eucaristia, tot deixant-la com a memorial seu fins que torni.

Després va a l'hort de Getsemaní a pregar (4). Allà és on el detenen i comença el penós itinerari prou conegut: és conduït primer al palau del gran sacerdot jueu (5), després al del governador romà Pilat (6), i àdhuc —segons l'evangelí de Lluc— al del rei Herodes (7). Tot acaba amb la condemna a mort, fruit de l'odi i l'enveja d'uns, de la indiferència o de la covardia d'altres.

Jesús, després d'una nit de turments i befes, porta la creu fins el turó del Gòlgota, a prop d'una de les entrades de Jerusalem (8). Allà culmina la seva donació per amor. Per això la seva mort en la creu esdevé la seva gran victòria. Fou sepultat en un sepulcre nou, prop d'on havia mort (9). Allà anaren, el diumenge de bon matí, unes dones per embalsamar el cadàver. Però no hi era. Jesús no era mort, sinó viu, viu per sempre. I aquest esdevingué el gran anunci d'aquella petita església naixent: “Jesús, el crucificat, ha ressuscitat”.

DIUMENGE DEL RAM, o de la Passió del Senyor.

La missa d'aquest diumenge és la solemne introducció a les celebracions de Setmana Santa que culminaran en la Pasqua.

Per això a totes les misses es llegeix la narració de la Passió del Senyor. Aquest any segons l'evangelí de Marc (capítols 14 i 15). És, probablement, la narració més antiga.

Abans, però, haurem aclamat Jesús tot recordant la seva entrada a Jerusalem. És un signe que tots —grans i petits— volem seguir Jesucrist, el Messies del Regne de Déu.

DIJOUS SANT: Vespre del Sopar del Senyor

Com al Cenacle, també nosaltres ens reunim aquest vespre entorn de la taula que presideix Jesús. També ell, avui com aleshores, ens dona el pa i el vi que són el seu cos entregat i la seva sang vessada. És el “memorial” del seu amor, d'un amor que s'ha de fer viu en l'amor entre nosaltres.

En l'amor —especialment— als més petits, als més necessitats. Per això renovem el signe de Jesús: saber rentar els peus a tots.

Fent pregària davant la “reserva” eucarística, recordem les seves paraules: “Us dono un manament nou”.

SÈPTIMA

CARTA

ENCÍCLICA

DEL

PAPA

JOAN-PAU II

**«Sollicitudo rei socialis»,
nova encíclica
social de Joan Pau II**

El divendres dia 19 de febrer el Papa Joan Pau II donà a conèixer la seva Carta-Encíclica "Sollicitudo rei socialis", en complir-se els vint anys de la "Populorum Progressio" de Pau VI.

Com una invitació a llegir sencera la carta circular que Joan-Pau II evia a tots els cristians oferim aquests brevis-sims resums fets pel Full Dominical de l'Església de Mallorca.

* A pesar de l'advertència de Pau VI, la pobresa ha augmentat dramàticament.

* Ens amenaça una crisi econòmica mundial i una guerra sense vencedors ni vençuts.

* Podria ser obligatori vendre les ornamentacions superflues dels temples per ajudar als pobres.

* Ni les ideologies ni la creació d'una societat millor justifiquen els actes de terrorisme.

* El greu problema de la distribució desigual no és culpa dels més necessitats ni de la fatalitat.

* La guerra i els preparatius militars són l'enemic més gran del desenvolupament dels pobles.

* La societat de consum duu al materialisme i a la insatisfacció: com més es posseeix, més es desitja.

* Un món de blocs presidits per ideologies rígides i imperialistes és un món d'estructures pecaminoses.

* Baix de certes decisions s'hi amaguen vertaderes idolatries: dobbers, ideologies, classe social i tecnologia.

* Les estructures de pecat sols es vencen donant-se a l'altra en lloc d'exploitar-lo i orprimir-lo.

* La interdependència mundial ha de convertir-se en solidaritat perquè els bens de la creació son de tots.

* Els països economicament més dèbils, assistits per tots, han d'aportar els seus tresors d'humanitat i cultura.

* La solidaritat ens ajuda a veure a l'altre, no com un instrument a explotar, sino com a un semblant igual.

* L'Església no té solucions tècniques ni prefereix un sistema a altre, mentre es respecti a l'home.

* El sistema internacional de comerç discrimina els productes dels països en vies de desenvolupament.

* Tot lo que fauoresqui l'alfabetització és una contribució al vertader desenvolupament.

* Un desenvolupament que no abasti la dimensió transcendent de l'home no contribuirà a la seva lliberació.

* Vull dirigir-me a tots per a que posem per obra la solidaritat i l'amor preferencial pels pobres.

* L'encontre d'Asís ens ha revelat a tots que la pau i el desenvolupament son també qüestió religiosa.

* L'espera del Regne de Déu no podrà ser mai excusa per desentendre-se dels homes.

* És de desitjar que també els homes sense una fe explícita es convencin de que els obstacles depenen d'actituds profundes.

* Dues actituds s'oposen al bé: l'afany de ganància exclusiva i la sed de poder.

* Existeix una interrelació directe entre la forma de comportar-se individualment i la misèria de tant gent.

* És igualment inacceptable el superdesenvolupament, perquè fa als homes esclaus del consumisme■

Avui no hi ha missa. Els cristians ens reunim a l'església per contemplar. Contemplem la mort *gloriosa* de Jesús, el Fill de Déu. Per això escoltem la narració de la Passió segons l'evangelista Joan (capítols 18 i 19). I després preguem per tots els homes, ja que per tots morí el Salvador. I venerem l'arbre de la Creu, perquè nosaltres adorem un Déu crucificat. La comunió amb ell clou la celebració, en espera esperançada de la seva Resurrecció.

Aquesta contemplació, feta de pregària i silenci, omple també el dissabte.

DIVENDRES SANT:

DIÀ DE LA MORT DEL SENYOR.

DIUMENGE DE PASQUA:

VETLLA PASQUAL:

DIÀ DE LA RESSURRECCIÓ.

La vetlla pasqual, a la nit del dissabte, és la celebració cristiana més important de l'any. És, ja, la gran celebració del diumenge de Resurrecció.

El foc nou, la llum del ciri pasqual en la fosca de la nit..., són símbols de Crist ressuscitat, viu. És el gran anunci de la Pasqua.

Sense presses, escoltem una llarga sèrie de lectures de l'Antic i del Nou Testament.

És el record de com Déu ha estat present en la història dels homes. Una presència d'amor —creació, alliberament, aliança— que culmina en Jesucrist. Glòria a Déu... *Al·leluia!*

Però Crist viu en nosaltres, en els batejats. Per això aquesta nit recordem i celebrem el baptisme: "la nova vida que ve de l'aigua i de l'Esperit Sant" (l'aigua és senyal de vida)

I, finalment, la culminació: l'Eucaristia pasqual. Jesús, el crucificat, és viu i és viu per a nosaltres, en nosaltres.

Aquesta alegria, aquesta vida, és la pròpia de la Pasqua, la gran festa que dura cinquanta dies (fins el diumenge de la Pentecosta).

Dijous Sant. Día de l'Amor Fratern.

PER TU, QUÈ ÉS "VIURE"?

Fes un petit exercici d'imaginació. Comença a treure de la teva vida tot allò que consideris superflu. Continua amb el que no et fa tanta falta. Continua suprimint, encara podries reduir molt. Més encara...

Suposa't que ja vius amb l'estrictament necessari.

Ara, redueix-ho a la meitat. És molt poc?

Amb menys encara d'aquesta meitat han de "viure" moltes persones en el nostre país. Menys de la meitat del que és necessari. Et costa creure-ho?

QUANTES PERSONES "VIUEN" AIXÍ?

Almeys vuit milions en tot Espanya. Moltíssimes. No estan lluny teu. Potser són veïns, amics, coneguts. I potser el seu aspecte no ho manifesta.

Per a ells "viure" vol dir resistir un dia més. Com sigui. Aconseguir-ho és tan preocupant que és impossible pensar en què passarà demà.

Imagina't que no tens ni quinze mil pessetes i que vius en una ciutat. Ara treu-ne el lloguer, l'alimentació, llum, roba, transports...

Si vius en un ambient rural la xifra serà encara més baixa. Et surten els comptes?

SENSE PROTECCIÓ. SENSE TREBALL. SENSE FUTUR.

Repasa aquesta llista. Són alguns dels grups que ho estan passant més malament.

Vells i persones sense recursos, en total soledat.

Parats de fa molt temps.

Immigrants sense feina o explotats en economies submergides.

Mares solteres i separades sense ajuda moral ni econòmica.

Joves sense cultura, sense primera feina, sense futur, sense interès per a res.

Marginats, sols en una ciutat hostil o presoners de la droga. N'hi ha més. Un de cada cinc persones.

Encara que no ho sàpigues, en coneixes més d'una.

Intenta posar-te al seu lloc. Imagina't la seva desesperança.

ÉS JUST?

Escoltem San Joan: "Si un que posseeix béns del món veu el seu germà que té necessitat i li clou les entranyes, com pot estar en ell l'amor de Déu? (I, Jo, 3, 17).

La injustícia no és la voluntat de Déu, és el resultat d'una forma de convivència que afavoreix l'explotació, l'ús de les persones com si fossin coses, l'abús del poder, l'especulació i la falta de consciència social.

Així es reparteix la riquesa de forma injusta, malgrat que n'hi hagi perquè tothom visqui dignament, almenys.

Una situació d'injustícia que segurament notaries millor si en fossis víctima.

PRIMER PAS: PENSA-HO. SEGON PAS...

Si vols pots oblidar tot això, així que ho acabis de llegir. No et faltaran justificacions. Però alguna cosa no et deixarà tranquil sabent que pots fer molt.

Pots compartir molta riquesa. No només l'econòmica.

El teu temps. El teu afecte i la teva dedicació.

Ofereix part de la teva cultura, de la teva preparació i del teu treball.

Empeny des del teu lloc perquè la societat senti aquesta situació. Ajuda a canviar l'actitud, el punt de vista, les lleis.

Tu, nosaltres, els poders públics, som responsables del proper pas.

Si no el fas, la teva consciència no podrà oblidar-ho:

"El que vau fer a un d'aquests germans meus tan petits, a mi m'ho féreu" (Mt, 25, 40).

Dijous Sant.
Día de l'Amor Fratern.

Canvia la teva manera de viure.

DRETS DEL NIN

9. El nin ha de ser protegit contra tota forma d'abandono, crueltat i explotació. No s'aurà de permetre al nin treballar abans d'una edat mínima adequada: en cap cas se li permetrà que se dediqui a cap ocupació o treball que el pugui perjudicar a la seva salut o a la seva educació, o impedir el seu desenvolupament físic, mental o moral.

10. El nin ha de ser allunyat de qualsevol tipus de racisme. Ha de ser educat amb un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre pobles, pau i fraternitat entre els homes, i amb plena consciència de que ha de dedicar les seves energies i aptituds al servei dels seus semblants.

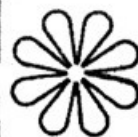
L'ATLETISME

EL MARATÓ

Aquesta és la prova amb la que acaben els jocs olímpics. Es la prova més antiga de totes. I per què se diu maratón? L'explicació la trobam a l'any 490 abans de Jesucrist, en que 100.000 homes a les ordres del rei persa Darius desembarquen a les tranquil·les platges de Grècia amb el propòsit d'envair Atenes. Els grecs, que ja es veien perduts, lluitaren amb afany, i després de deu dies de combat van vèncer l'exèrcit persa. Llavors Milcíades, que era el general que manava l'exèrcit grec, envià Filípides (considerat el corredor grec més ràpid) a Atenes per comunicar la nova. Filípides va córrer des del lloc de la batalla, anomenat Maratón, fins a la capital grega, però quan va arribar va caure mort: havia corregut 42 Km. sense parar.

Es en honor de Filípides que avui encara se corr aquesta distància (42 Km. 195 m.) a les olimpíades. Els dos grans corredors de maratón han estat el txec Emil Zatopec i l'etíop Abebe Bikila, guanyador per dues vegades d'aquesta prova.

Xavier.

ENTREVISTA AMB GABRIEL CAMPANER VALLES "E S MARGER"

A LA VALL DE SÓLLER ES VA CREAR FA UN ANY L'ESCOLA DE MARGERS. EL SEU OBJECTIU ÉS QUE L'OFICI DE MARGER NO ÉS PERDI. L'IMPORTÀNCIA DELS MARGES ÉS GRAN PERQUÈ TENEN UNES FUNCIONS ESPECÍFIQUES EN EL CULTIU I APROFITAMENT DE LES TERRES, I A MÉS SÓN UN ELEMENT CARECTERÍSTIC DEL NOSTRE PAISATGE MALLORQUÍ. PER SABRE UN POC MÉS SOBRE LA TÈCNICA I SOBRE L'OFICI DE MARGER I APROFITANT L'OCASIÓ QUE EN EL NOSTRE POBLE EN TENIM UN, LI HEM FET AQUESTES PREGUNTES:

COM VAREU APRENDRE L'OFICI DE MARGER?

Jo vaig aprendre de fer de marger amb un cosí de ma mare que era marger.

IDO HEU VAREU APRENDRE PER TRADICIÓ?

Sí, perquè aquest tio no tenia cap fill, només filles, i jo vaig seguir la seva feina.

QUANTS D'ANYS TENIEU QUAN VAREU COMENÇAR?

Quan vaig començar tenia menys de catorze anys. Vaig estar amb ell vuit anys i després del servici ell es va retirar i jo vaig començar a fer feina pel meu compte.

ES DIFÍCIL APRENDRE AQUESTA FEINA?

En el meu veure és igual que les altres coses; aquesta feina és un poc feixuga però si ho agafes amb il·lusió i entusiasme no és pesada.

PODEM CONSIDERAR AQUESTA FEINA COM UN ART?

Sí, és una feina "guapa", i francament n'han de saber un poc i això són els anys d'experiència que t'hi duen.

QUINA ÉS LA TÈCNICA QUE EMPRAU?

Els margers s'han de valer de la vista, ja que a l'hora de fer feina

no pots perdre temps provant quina pedra anirà millor, sinó que tu has de tenir vista per saber quina és la que anirà bé. Hi ha que dir que l'experiència t'hi dur.

PERQUÈ PENSAU QUE AQUEST OFICI S'HA PERDUT TANT?

Bé aquest ofici s'ha perdut en el meu entendre, perquè a partir del "boom" turístic molt de margers és varen passar a fer de picapedrers no sé perquè. Degut a que aquest ofici és un ofici de tradició, i a la vegada és feixuc, els joves han tengut més tendència cap a picapedrers i a altres oficis, i s'ha anat perdent a poc a poc.

SEMPRE HEU FET FEINA A MALLORCA?

Sí, sí sempre he fet feina a Mallorca. En una certa ocasió havíem d'anar a Menorca a fer una feina, però llavors no hi varem anar.

HI HA MOLTA DEMANDA DE FEINA?

Nosaltres no n'hem estat mai sense fer feina; sí tenim feineta...

TROBAU POSITIU LA CREACIÓ D'AQUESTA ESCOLA DE MARGERS?

Sí, jo la trob positiva perquè a més de que donen la possibilitat a uns joves de trobar i aprendre una feina, fan que l'ofici de marger no es perdi.

→ →

Estic enterat que n'hi ha dues, una a Sóller i una altra a Calvià.

SOU MOLTS DE MARGERS A MALLORCA?

Nosaltres no els coneixem tots, però no abunden molt, jo diria que a Mallorca no passen els 50

TROBAU QUE AQUESTA ESCOLA DE MARGERS ÉS L'ÚNICA SOLUCIÓ PERQUÈ AQUEST OFICI NO DESAPAREIXI?

Bé, pot ésser que sigui una cosa molt bona, perquè abans cada marger només podia tenir un aprenent i ara amb l'escola un sol mestre marger pot tenir a la vegada 50 aprenents.

SOU MOLT CONEGUT PER MALLORCA?

He de dir que corr mig Mallorca, i això deu ésser senya de que me coneixen.

EL VOSTRE FILL HA SEGUIT LA TRADICIÓ PERQUÈ LI AGRADAVA O PERQUÈ HI HAVIA POCs MARGERS?

Bé en Toni en s'estiu ja venia amb jo i li agradava. Quan va acabar d'estudiar va voler venir amb jo i avui en dia ja puc dir que és un al·lot que val dins l'ofici.

QUÈ ÉS EL QUE FEIS MES?

Quan jo vaig començar, la nostra feina era la d'arreglar parets, perquè abans es treballava més en el camp,

però ara amb el "boom" turístic, la cosa ha canviat; ara la nostra feina és la de forrar casetes, xalets, fer jardins, etc...

EMPRAU LES MATEIXES EINES I TÈCNiques DE QUAN VAREU COMENÇAR?

Sí, però podem dir que hem efegit qualche cosa com es plom i s'escaire. Ses eines són ses mateixes.

QUINS TIPUS DE PEDRES EMPRAU?

Com més grosses i més planes millor, perquè les redones tenen més tendència a mourer-se. La pedra més bona és la pedra calcinosa.

ON ES EL MILLOR LLOC DE PEDRA?

Dins Santa Eugènia n'hi ha de bona, i més o manco per tot.

VOLEU DIR QUALQUE COSA QUE NO VOS HAGUEM DEMANAT?

Sí, el que els margers demanariem és una cosa, que els ferrers no ens abandonin, perquè són els únics que ens fan les eines que hem d'emprar. Per anar bé no s'hauria d'abandonar cap ofici, i mirant cap als margers, els ferrers no haurien de desaparèixer, perquè si és així nosaltres i podem anar darrera.

CATALINA I PILAR

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

Flewitts

ABIERTO: (hasta mayo)

Viernes = Cenas
Sábados

Domingos = Comidas

RESTAURANTE BAR

Cocina Francesa
tel 62 07 84

C/ Alquerías, 54

(Ses Alquerías) SANTA EUGÈNIA

OPEN:

Friday = Dinner
Saturday

Sunday = Lunch

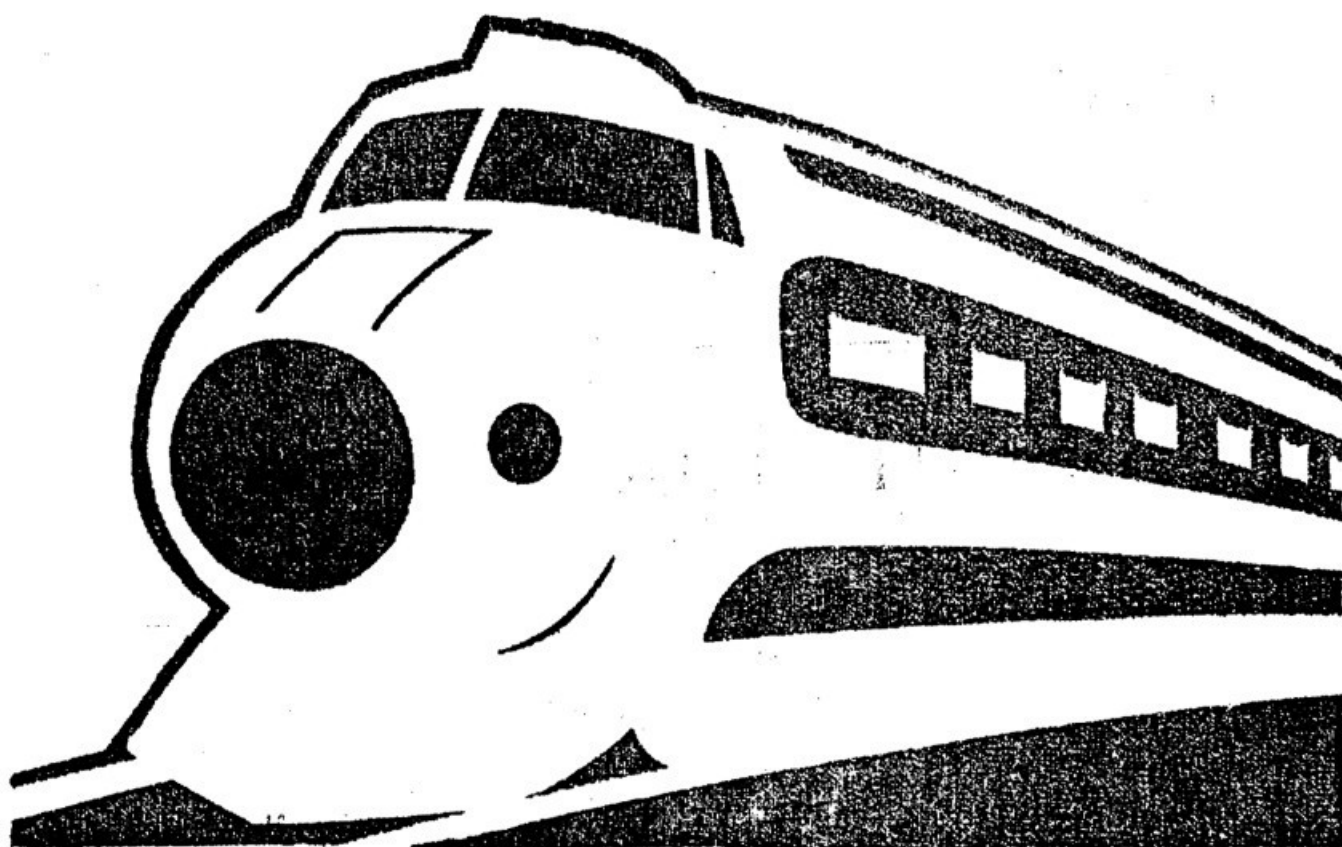
Tel: 620784

Peter & Christine Ayton

S A N T A E U G È N I A

S'ESTACIÓ

PUB AMB VIDEO STEREO. COMPACT DISC. ETC.

S A N T A E U G È N I A

L'AMETLER

Damunt l'ametler vui glosar
ara que som dins s'hivernada
i sa flor, blanca i rosada
per tot la porem contemplar.

Dins el Gener i Febrer,
Mallorca està estesa
d'una immensa bellesa
que és la flor de l'ametler.

Durant es segle passat
casi tot es camp mallorquí
d'amelerà se va omplir
i fins ara s'ha conservat.

Ara s'hivern ha entrat
i s'amet.lerà està ben florit
es camp és hermós i garrit
i p'els turistes retratat.

Quan l'amet.lerà és florit
l'abella es va passetjant
de flor en flor va sereant
per fer menjar preferit.

L'abella és s'animaló
que sa mel mos sap dar
i també s'ha de cuidar
de fer sa polinització.

S'ametló esta cungriat
la flor cau amb la ventada,
pareix que ha fet nevada
o que mos han enremellat.

Ja ha passat sa gelada
i no ha quedat cap amet.ló
i es pagués està molt falló
peruqè li ha volat s'anyada.

Bon arbre és s'amet.ler
ja que és molt ben aprofitat
ell en ser mort i secat
encara serveix pel braser.

La fuia i la seva pell
també es solen aprofitar
ja que en solen menjar
es bou, l'ouvella i l'anyell.

I ara vui acabar,
i d'es bessó vos parlaré
és un fruit que cau molt bé
tant cruú com acabat de torrà,
també hem podem menjar
si mos agrada es torró,
llet d'amet.la o gató
o altres pastissos variats,
es mallorquins i nostros veinats
conservam molt bé sa llavor.

Març de 1988

S.Crespí.

SANTA EUGÈNIA
Revista per a la Divulgació i la Cultura

SANTA EUGÈNIA
Revista per a la Divulgació i la Cultura

MIQUEL DELS SANTS OLIVER

Va néixer a Campanet el 4 de maig de l'any 1864. La seva infantesa va transcórrer sense esdeveniments importants.

Oliver va cursar el batxillerat a l'Institut balear, on va esser deixeble de Josep-Lluís Pons i Gallarza.

En 1881 va guanyar un premi als actes d'homenatge a Calderón de la Barca i el mateix any Oliver va viatjar a Barcelona per començar la carrera de Dret, fou a Barcelona on conegué a Marià Aguiló i altres intel·lectuals de la reneixença.

Poc després d'haver començat els seus estudis universitaris va tornar a Mallorca i es dedicà al periodisme, col·laborant amb diverses revistes i setmanaris.

Des de 1897 va dirigir el diari "La Almudaina" des del qual fa difondre les seves idees regionalistes; bona part d'aquests treballs estan recollits el volum "Cosecha periodística".

Durant el temps que Oliver va dirigir "La Almudaina" va publicar altres reculls d'articles i la seva obra narrativa més coneguda "L'hostal de la Bolla".

L'any 1903 va deixar Mallorca i es traslladà definitivament a Barcelona, aquest canvi es deu al fracàs i la frustració de quasi tots els modernistes illencs que es traslladaren a Catalunya cercant a la societat receptiva que no han pogut trobar a Mallorca.

A partir de 1905 va esser director del "Diario de Barcelona", des del qual va llençar una forta campanya autonomista que li ocasionà

problemes amb els propietaris dels diaris que acabaren amb la seva dimissió.

Després va passar a treballar a "La Vanguardia" dirigint-la fins a la seva mort, el 9 de gener de 1920 a Barcelona.

Miquel dels Sants Oliver va esser el que avui en diríem un autor compromès, va plantejar-se la problemàtica del seu país i del seu temps; va revelar-se contra el medi mallorquí que vivia d'esquena al progrés.

Oliver defensa un model d'estat descentralitzat i reivindica l'ús del català com a instrument de vincle cultural entre el Principat i les Balears.

Ideològicament enllaça amb el liberalisme, influenciat per les filosofies positivistes així com del vitalisme i del voluntarisme.

M^aEugènia Pou.

ENTREVISTA AMB PEDRO CRESPI PERELLÓ

Aquesta vegada s'entrevista "joves a joves" torna a començar de nou i una vegada més som nosaltres qui feim l'entrevista ja que en Jaume Mairata per raons de treball no ha pogut realitzar-la. Com sempre des d'aquí vagi per endavant el nostre agraïment a l'entrevistat Pere Crespi per la seva col.laboració.

QUAN VAS NEIXER?

Vaig néixer el 9 de maig de 1964, tenc per tant 24 anys.

ALESHORES ETS DEL SIGNE ZODIACAL TAURE?

Si, som taure. No hi crec molt, coses sí i coses no, és una curiositat. Aquest signe se caracteriza per tenir un caràcter un poc fort i esser bastant caparrut. M'hi sent un poc identificat.

TREBALLE ACTUALMENT?

No, de fet estic a sa millor empresa d'Espanya: s'atur.

AFICIONS?

En tenc dues principalment: es futbol i es wind,surf. Quant al futbol jug aquí a Sat. Eugènia. Jug per que m'agrada molt, és una manera per passar el temps, és una cosa pels diumenges i entre setmana pels entrenos.

SE PUJARA DE CATEGORIA ENGUANY?

Sí, jo crec que sí varem passar per una crisi però darrerament l'hem superada, hem guanyat aquests darres partits i tot va bé.

DE QUIN EQUIP ETS?

Jo som de s'equip que me paga: del Sta. Eugènia. Que guany per temporada? Moltes coces, targetes i sobre tot molta satisfacció.

I EL WINDSURF?

Va esser aquest darrer estiu. Primer me passava uns estius avurrits, però aquest estiu m'ho vaig passar molt

bé feia feina i els moments lliures anava a practicar el surf, va esser un estiu molt complet.

ES UN ESPORT DIFICIL?

Com tot, al principi costa un poc però quan ja vas progressant de cada dia vas a més i és molt divertit és alucinant, a més és un deport on sempre te pots anar superant. Inclús vaig presentar-me a una competició, va esser a pla de caxondeo, vaig fer dels darrers però m'ho vaig passar molt bé.

MUSICA, LECTURA, MENJARS I BEGUDA PREFERITS?

Música m'agarda tota. Lectura, no llegesc massa, el darrer llibre que vaig llegir va esser "El amor en tiempos del cólera" d'en Garcia Márquez, me va agrada molt. El meu menjar preferit és l'arros i la carn de totes maneres; en quant a les begudes la cerveza i el wisqui combinat i tot sol. També fum i m'agraden ses dones, tant rosses com morenes.

VIRTUTS?

Ses de tothom

QUE LI TROBES A SA MASCOTA OLIMPICA DE BARCELONA 92?

No m'agrada massa. Supòs que vol estar dins un estil de Miró o Picasso, però més bé la veig per al.lots petits. Vol diferenciar a Catalunya, però no la trob massa caracterfstica.

I A SA REVISTA?

Està bastant bé. Crec que li falta col.laboració i cooperació per part

de sa gent i de fet, sempre són els mateixos i pot queda estancada en ses idees dels quatre o cinc que le duen, se hauria de generalitzar més amb sa cooperació de sa gent.

CREUS QUE EL POBLE HAURIA DE CREIXER MES?

No, m'agrada molt així com està ara, l'únic que no m'agrada del poble es sa piscina i aqueixa juventud que no m'acaba de fer. Sa piscina perquè ja es hora que estigui acabada, juntament amb una millora de ses pistes de tenis. Pareix que no però encara falta molt per fer. Jo no sé si s'ajuntament fa tot el que pot, pero supòs que podria fer més. No ho sé, no vull opinar perquè no sé com van ses coses per allà. Sa juventud tampoc no m'agrada perquè la veig molt "passota" y va poc irresponsable.

I DE POLITICA COM ESTAS?

No som polític, no som ni d'uns

ni dels altres. Tots tenen coses bones i coses dolentes, i per això no m'hi fic.

ESTIU O HIVERN?

Estiu, sense dubte. No m'agrada es fred i a s'hivern sempre estic costipat, a més a s'hivern no pots fer tota una sèrie d'activitats (per exemple tot allò que té relació amb sa neu no es possible)i per tant a Mallorca s'hivern no és tan actiu com s'estiu.

COM VEUS S'AMBIENT D'ES POBLE DURANT SES FESTES AL LLARG DE L'ANY?

Crec que se va perdent, avui en dia un ambient es molt bo de crear, per tant unes festes no s'oposen res especial ja que se pot fer festa cada dia, poc a poc morint.

Jaume i Xisco

SANTA EUGÈNIA
Revista per a la Divulgació i la Cultura

restaurant • bar
Ses
Olleries

STA. EUGENIA

TEL: 620976
Ctra. Sineu km. 14,800

COLOM I PASTOR, BARTOMEU. Els principis de la Llei de Normalització Lingüística a les Illes Balears. Palma. Obra Cultural Balears. 1987

El llibre de Bartomeu Colom, "Els principis de la Llei de Normalització Lingüística a les Illes Balears", editat per l'Obra Cultural Balear, és el primer intent -força reeixit- d'analitzar el contingut de l'esmentada llei, aprovada solemenement -i gairebé entusiàsticament- per totes les forces polítiques de les Illes fa devers anys i mig.

Avui en dia quan el sector públic ha adquirit tant importància, la supervivència de les llengües depèn més que mai de les decisions polítiques. Al nostre cas, la Llei de Normalització Lingüística és l'expressió concreta d'aquesta decisió. Com diu l'autor, estam davant una llei d'objectius "que fitxa fil per randa la política a seguir en matèria lingüística".

Aquesta voluntat política, però, no es pot concretat només fent una llei. Cal executar-la. I és en aquest moment que el llibre de Bartomeu Colom esdevé

molt útil i clarificador, per la minuciositat amb què analitza les conclusions que es deriven dels principis de la llei. La igualtat plena entre les dues llengües oficials, el fet de que el català es consideri la llengua pròpia de la nostra comunitat, la responsabilitat que s'encomana als nostres governants, el dret dels ciutadans a triar la llengua oficial que volen emprar en les seves relacions amb l'Administració, la promoció de la nostra llengua a l'ensenyament, als mitjans de comunicació...; són principis que suposen unes accions concretes dels poders públics. Els hem d'exigir, si volem salvar la llengua, que les duguin a terme fins a les darreres conseqüències. El llibre de Bartomeu Colom ens dóna pautes de què podem exigir als nostres representants i suggereix quines decisions polítiques s'haurien de produir per a un correcte desplegament de la llei.

Es tracta, en definitiva, que la llei toqui de peus a terra. A més de l'aplicació correcta -i generosa- dels seus principis, fa falta estendre la seva influència a tots els àmbits. És imprescindible que els Ajuntaments aprovin els seus respectius Reglaments de Normalització Lingüística per regular el seu paper en la tasca de recuperació lingüística, que les escoles explotin al màxim les possibilitats que es plantegen a la llei, que el nostre Govern assumenqui d'una vegada "la planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de normalització de la llengua catalana", tal com mana la llei.

Els ciutadans, però, en tenim la darrera paraula. La lliure elecció lingüística -com diu Colom- "és un dels principis sobre el qual pivota la llei". No serviran de res totes les disquisicions si no exercim el nostre dret a viure totalment en la nostra llengua: a adreçar-nos a un desconegut sense canviar d'idioma, a tirar instàncies en català i que l'Administració ens hi respongui... Així omplirem de sentit els articles de la llei. Si no, es quedarà en una elucubració estèril.

Miquel Vives.

ÒPTICA CIUTAT

òptics, optometristes
lents, de contacte

OPTICA CIUTAT

lentes de contacto

Carrer Manacor, 63 - PALMA - Tel. 46 37 77

ESTATUT, PARLAMENT I AUTONOMIA*

Shell diu que "la democràcia exigeix l'existència d'institucions que permetin al poble sobirà expressar la seva col·luntat i participar, d'aquesta manera, en el procés de formació de la voluntat política". En conseqüència, dins una democràcia parlamentària com és la nostra, les institucions tenen la funció d'acollir els representants populars als quals s'encomana la tasca de legislar. El nostre Parlament, per tant, és la suprema manifestació de la democràcia, en forma d'autonomia legislativa i com a cambra representativa.

Els avantatges de l'autonomia política se centren en una major participació popular en les tasques públiques, una aproximació de l'Administració al ciutadà, la recuperació de les nostres pròpies institucions històriques, adaptades a les circumstàncies i als temps, una certa quota d'autogovern que satisfaci bona part de les nostres aspiracions nacionalistes, un major i millor control de l'activitat i la despesa públiques i, sobretot, aquesta capacitat de legislar.

La nostra organització estatal, contemplada en el marc de la Constitució, concedeix a les Comunitats Autònomes, no només la capacitat administrativa, sinó l'autogovern, la qual cosa significa que aquestes poden prendre dedicions polítiques, a més, i sobretot, de la capacitat de dictar normes jurídiques d'acord amb llurs Estatuts. I en el preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears es manifesta, en primer lloc, l'afirmació de la voluntat autonomista del poble de les Illes, de la institucionalització de l'autogovern i de la solidaritat entre els pobles que integren la comunitat insular, mitjançant l'aproximació i el respecte mutus.

Els principis fonamentals en que es recolza el nostre Estatut són, lògicament, els que inspira la Constitució Espanyola; però és important recordar que fou necessari un camí llarg i difícil per a redactar-ne el document bàsic, que s'aprovà finalment dia 7 de desembre de 1981, per iniciar-ne els tràmits parlamentaris pertinents que havien de culminar dia 25 de febrer de 1983, data en que fou sancionat el text legal pel Rei.

Durant aquests cinc anys de vigència estatutària, s'ha pogut comprovar que la nostra capacitat per a legislar i governar és plena i total, que l'Estatut ens és un marc eficaç i vàlid, i que les reticències d'aquells que, exercint el seu dret lliurement, en votaren en contra, s'abstingueren o no participaren en l'aprovació per renúncia, eren fruit de temors injustificats.

Hem sabut fer testimoniatge de les nostres capacitats polítiques de la mateixa manera en que, en molts d'altres aspectes, hem demostrar d'altres valors que ens han situat com a capdavanters en relació amb la resta de les Comunitats espanyoles. En aquest sentit, és necessari recordar que l'anomenada "línia lenta" per a accedir a l'Autonomia, determinada per l'article 143 de la Constitució, al qual ens hem acollit, com a alternativa a la "línia ràpida" del 150, fou un encert, perquè ara podem accedir a una possible reforma de l'Estatut, mitjançant una revisió adequada d'aquest, per tal que el document pugui reparar les carències actuals d'una manera eficaç i positiva, a partir d'un examen minuciós i conscient dels errors en que poguem haver caigut, els desencerts en que hagim pogut incórrer, i, sobretot, a partir de l'anàlisi de l'experiència d'aquests cinc anys.

Es necessari tenir un coneixement exacte de les possibilitats reals, el sostre i les limitacions del nostre Estatut, amb el qual no és possible actualment, entre d'altres coses, l'acceptació de determinades competències transferides des de l'Administració Central a l'Autònoma.

Quan es parla, per tant, de revisar l'Estatut, es fa sobre la base d'una necessitat real, i no com a expressió d'una aspiració política -que també ho és- gratuïta. Aquests cinc anys són, doncs, una experiència gratificant i única. Constitueixen la primera passa d'un llarg camí que tot just hem començat; però, sobretot, són una fita històrica que hem tengut el privilegi de viure i protagonitzar.■

*Jeroni Albertí i Picornell
President del Parlament
de les Illes Balears.

TOCATA i FUGA ...

RENAIXEMENT (II)

Com varem dir a la revista anterior, aquesta setmana continuarem amb la música del Renaixement. Concretament amb el Renaixement Espanyol i amb l'Alemanya.

Les característiques que defineixen aquest període a la nostra pàtria venen definides per la situació política i social de l'anomenat Segle d'Or espanyol, que està marcat per un fort esperit religiós, figures tan importants de la literatura mística com Santa Teresa de Jesús o Sant Joan de la Creu, artistes com El Greco o Berruguete també s'emmarquen dins aquesta etapa. La música tendrà així mateix un aire totalment espiritual i una expressivitat molt profunda.

Les catedrals espanyoles es convertiran en centres musicals. Entre els músics de l'època són especialment destacables:

Juan del Enzina, Cristóbal de Morales, amb obres importants com el seu "Llibre de Misses", els seus 16 "Magnificats", la seva "Missa Pro Defunctis", les seves obres són totalment místiques.

Però l'eclosió de la nostra música, al manco en nombre de figures, es dona a partir de la segona meitat del s. XVI. En aquest període s'hi inclouen noms com:

Francisco de Guerrero, andalús, amb obres com "Liber Vesperorum" i "Canciones y Villanescas".

Juan Vázquez, és un altre dels nostres músics més destacables del moment amb una obra més important entre les demés "Agenda Defunctorum".

De tots els músics d'aquest moment el que ha tengut major èxit és Tomás Luís de Victoria, que va néixer a Avila l'any 1548 i morí a Madrid el 1611. La seva primera formació musical la rebé a Roma, va ser cantor de la "Capilla del Collegium Germanicum", del qual fou més tard director del

coro de nins, i després mestre de capella. Allà conegué també a Palestrina.

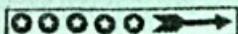
Quan tenia, més o manco, uns quaranta anys tornà a Espanya i va ser capella de l'Emperatriu Maria, germana de Felip II. Anys més tard fou nomenat mestre de la Capella Reial.

Victoria és un dels mestres polifònics del s. XVI. la seva producció és exclusivament religiosa: misses, himnes, magnificats... i per damunt de tot això un ofici de Setmana Santa, considerat com una de les obres més importants i destacables de la polifonia religiosa.

Canviant ara de país, passarem a una altra nació europea: Alemanya.

La música alemanya d'aquest temps està, igualment que l'espanyola, determinada pel fenomen religiós. Però, així com a Espanya es feia una música religiosa catòlica, és a dir, seguint l'esperit del Concili de Trento i de la Contrarreforma, a Alemanya domina el Protestantisme. Lutero valora la música com la cosa més important després de la Teologia i cerca un medi mitjançant el qual el poble alemany que el seguia pogués cantar i disfrutar d'aquest art, i ho aconseguirà amb el "Coral". El Coral és un cant molt simple, a veus, però no contrapuntístiques, sino acordals (totes les veus canten a la mateixa vegada seguint el mateix ritme), el ritme és molt marcat i la melodia senzilla i bella, es dona una importància total al text. El Coral es converteix en himne dels protestants. Lutero cull melodies profanes i les du a l'església cantant-les no en llatí, com es feia a l'Església Catòlica, sino en alemany.

Ben aviat s'edita el "Llibre de Cançons Saeres de Wittemberg" del músic Johann Walter, i el de Georg Rhau "Noves cançons sacres alemanyes", amb 123 corals.

El coral serà vertaderament important durant l'etapa Barroca. Sense ell no es pot entendre la major part de l'obra de músics com Joan Sebastià Bach.

Amb paraules de Lutero, el promotor del Coral alemany, acabarem l'època de Renaixement per a la pròxima revista poder iniciar l'etapa Barroca:

"No és desconegut per a cap cristià, que el cant d'himnes espirituals és bo i agradable a Déu, doncs no només l'exemple dels profetes i els reis de l'Antic Testament...sino també el costum especial de cantar salms ha estat coneguda per tot el món i per tota la cristiandat des del començament...Per això, entre mi i un altre hem compost un nombre de cànctics espirituals, per extendre l'Evangelí".

(Lutero: Wittemberg Gasangbuch)

Mª Magdalena Perelló

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

SERVEIS DE "SA NOSTRA"

- Comptes corrents
- Llibretes d'estalvis
- Estalvi infantil
- Estalvi del pensionista
- Imposicions a termini fixat.
- Transferències
- Domiciliació de pagaments (contribucions i tributs)
- Pagament de nòmines
- Pagament de pensions
- Xecs gasolina auto-6.000
- Tot tipus de préstecs i entre ells:
- Préstecs de regulació especial
- Préstecs Pime subvencionats pel Govern Balear
- Crèdits agrícoles
- Crèdits compra
- Compra i venda de valors
- Assessorament en inversions
- Xecs de viatge
- Canvi de divisa
- Calxes de lloguer
- Targeta 6.000
- Auto-Calxa. (Aragó i Luça de Tena cantonada Aragó)
- Descompte de Lletres
- Lletres al cobrament.

TARGETA "SA NOSTRA"

Deixi de banda l'horari d'oficina. Disposi dels seus doblers quan ho desitgi.

Gràcies a la Targeta "Sa Nostra" pot disposar, ingressar i estar al corrent de les seves operacions demanant el saldo de la seva llibreta o l'extracte del seu compte corrent.

SERVEIXI'S AUTOMÀTICAMENT

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

EL FILL ÚNIC: trets i perills

Pel pensament de les parelles que decideixen o es veuen obligades a tenir un sol fill, i dins la dinàmica que suposa prendre la decisió de ser pares, probablement hagin tengut la idea de tenir un o dos fills més, argumentant que un tot sol es trobaria molt aïllat, i per ventura no seria bõ per al seu desenvolupament afectiu i que inclús podria arribar a convertir-se en el típic "fill únic", al qui s'han atribuït unes qualitats personals, la major part negatives.

Idò bẽ, dedir tenir un segon fill és de tan de primer ordre en importància com decidir ser pares per primera vegada. Es curiõs, i fàcil de comprovar, veure, que molts de matrimonis cerquen un segon fill únicament perquè a damunt ells pesa el fantasma i els prejudicis del "fill únic".

Per tot això intentarem desmitificar algunes angúnies, pors i malsentesos, que es "diuen", es "conten" entorn a aquests fills, evitant que pares decidits a tenir un sol fill pensin necessàriament que aquest serà un nin difícil i infeliç, i que inclús l'hauran d'educar d'una forma especial.

Durant molt de temps, i encara ara, s'ha vengut especulant en torn a les característiques dels fills únics; inclús s'ha arribat a no acceptar socialment que uns pares tinguessin un sol fill, perquè no estava ben vist.

Vejem lo que s'ha dit d'ells:

"Son capritxosos, mimats, egoistes, egocèntrics, tímids, introvertits, solitaris, infeliços, desavantajats, sers dèbils, no saben enfrontar-se a un món agressiu, etc. etc...", vertaderament un perfil molt poc desitjable per al nostre fill, no és vera?

Però fins a quín punt podem considerar vàlida aquesta adjudicació de trets? Què hi ha de cert en tot això?

Els estudis fets mostren que més que mirar unes característiques dels fills, és molt més apropiat parlar dels criteris que giren en torn del "contexte familiar".

Tenint en compte els distints contextes familiars tals com: parelles que decideixen conscientment tenir un sol fill per convicció, parelles que el tenen

per descuid, parelles que en voldrien tenir, però que no en poden tenir més, etc., els fills únics presenten i viuen unes característiques personals molt diferents.

Una de les coses comunes dels fills únics i dels fills "primers" de famílies de més d'un, és el fet de que tots dos s'enfronten al fet, per sort o per desgràcia, de l'"estrena de pares", paguen la novatada. Els seus pares les dediquen més atenció i responsabilitats. S'entreguen amb vertadera vocació de pares: tot les pareix poc (lo qual, per altra part és llògic i normal): juguen amb ells a qualsevol moment, encara que vinguin cansats de la feina, s'ocupen de la seva educació conscientment, per la salut, alimentació, etc.

Aquest tipus d'actituds resultarà beneficiós per al nin. Al veurer-se més atesos, aquests nins desenvolupen un gran esperit de competició, maduresa,

capacitat de comandament. Està comprovat que aquests nins destaquen en els estudis, i arriben molt amunt. Un detall curiós. Els tres protagonistes de l'Apolo III amèricà eren fills únics; dels 23 astronautes nordamericans, 21 són fills únics, o fills primers.

Aquesta és una avantatge que els psicòlegs infantils han ressaltat com a característiques que adquireixen els fills únics, donada la seva especial circumstància. La sobre-estima rebuda dels pares, juntament amb una major possibilitat d'atenció econòmica, fomenta més el seu desenvolupament intel·lectual.

Però no sempre aquest amor és incondicional i equilibrat, ni l'estimulació és tal, sino que, a algunes cases, les obsessions i les pors dels pares, són el pitjor enemic de l'educació.

Seguint en la línia de la influència particular que els pares fan sobre els seus fills, s'ha comprovat que aquests pares, especialment la mare, manifesten cap al seu fill un cert caràcter possessiu i protector. Els seus fills creixen entre "cotó", i protegits de tot risc i perill (tant físic com psíquic) i les enrevolten d'un ambient en que el nin es l'"Amo i Senyor", és l'únic, el millor.

D'aquests nins que veuen afavorit el seu desenvolupament intel·lectual per l'estimulació rebuda dels pares, se'n tenia una concepció de falta d'agilitat, d'ésser poc pràctic per a les coses del món, de ser poc espabilat en els negocis, de no saber lluitar per aconseguir i conservar els seus bens.

Però el primogènit també ha interioritzat aquesta necessària habilitat, perquè ell, més que cap altre nin, ha hagut de lluitar i competir amb els seus pares, per aconseguir que ells li donassin, costàs lo que costàs, la llibertat, ha lluitat per ser el barquer dels seu petit barco de vida; sab a on va i lo que vol aconseguir; no mira als peus, sino l'horitzó; per això vola més alt.

Un dels problemes més relevants, que està present a la vida del fill únic, és la manca de germans.

Afirmar que aquests nins pateixen soletat, és excésiu. Però certament en aquests nins es troben certes peculiaritats (no trastorns, ni problemes ni enfermetats) en el terreny afectiu, tals com que són més independents i solitaris, més reflexius; en alguns cassos hi ha

dificultats de comunicació. Sens dubte que aquests trets les venen de les seves carències. No és bô que el nin estigui tot sol, i aquests nins s'han vists provats d'una experiència fonamental per al seu desenvolupament afectiu: encara que paresqui mentida, lluitar, experimentar el risc, competir, estimar, odiar..., les ajuda a créixer. Aquesta és la seva realitat, és molt dura, però és així. Com a pares i educadors, perquè la nostra missió en aquests cassos és prevenir el fantasma de la soletat del nin, tractant de substituir la falta d'un/a germà/na. Es a dir, hem de afavorir l'actitud social d'aquests nin, procurant que es relacionin amb nins de la seva mateixa edat, perquè aprenguin a jugar, a compartir, a competir..., i així alleugerar-se de la seva soletat.

Però també volem ressaltar que, perciament són aquesta soletat, aquest haver de jugar, treballar i pensar en solitari, aquest aïllament i introversió (no tot se li pot contar a un pare o una mare) els factors que fan dels nostres protagonistes sers més capacitats per ocupar professions que volen concentració i aïllament, així com estudis que suposin un cert anàlisi i introspecció.

Degut a tot l'anàlitzat anteriorment podriem esperar d'ells persones poc sociables, aïllades i un poc esquives; curiosament aquests nins estan més inclinats a relacionar-se fora de la família més que els altres. La major part dels fills únics (per vital necessitat) es veuen obligats a cercar els sustituts dels germans que no tengueren, creant-se ells mateixos un extens camp de realitzacions (encara que també fer notar que els amics d'un fill únic són pocs, però elegits) tenen un caràcter obert.

Per finalitzar, volem fer una crida als pares i familiars de més aprop als fills únics. Està en les seves mans el que ells puguin arribar a ser uns autèntics privilegiats. Ho conseguiran, si vosaltres sou conscients de les carències i necessitats del vostre fill i posau els medis necessaris per oferir lo millor (no la sobre-abundància de tot). Així el vostre fill disfrutarà de les ventatges de ser el "únic", sense sufrir les sequeles d'haver crescut amb altres germans ■

Mª José Martín Rodrigo, Pedagoga.
Antonio Núñez Partido, Psicòloga.
Condensació: Nadal Trías.

- 1.- Nom i edat.
- 2.- Quin curs estudies?
- 3.- En quin col·legi estudies?
- 4.- Què és el que més t'agrada de Sta. Eugènia?
- 5.- Si poguessis fer el poble al teu gust, què faries?
- 6.- Què opines de sa droga?
- 7.- Si poguessis, que faries el poble més gran o més petit?
- 8.- Què és el que més te il·lusiona de la vida?
- 9.- Què és el que més te preocupa de la vida?
- 10.- Què és el que manca a Sta Eugènia?

- 1.- Josep Maria Somovilla, 11 anys.
- 2.- 6 E.G.B.
- 3.- Col·legit públic de Sta. Eugènia.
- 4.- El pub "C'an Sole".
- 5.- Zones verdes.
- 6.- Que és un oi.
- 7.- Igual.
- 8.- Que me tocàs la loteria.
- 9.- Es terroristes.
- 10.- Acabar lo que ja han començat.

- 1.- Toni Amengual, 12 anys.
- 2.- 7 E.G.B.
- 3.- San Francesc (Palma).
- 4.- Es poliesportiu.
- 5.- Una estació.
- 6.- Que es molt dolent.
- 7.- Així com està ja està bé.
- 8.- Que hi hagi pau.
- 9.- Es terrorisme.
- 10.- Parc natural.

- 1.- Xisca Coll, 12 anys.
- 2.- 6 E.G.B.
- 3.- Col·legi públic de Sta, Eugènia.
- 4.- La gent.
- 5.- No ho se.
- 6.- Que és el problema des joves.
- 7.- Més gran.
- 8.- Viurer, le.
- 9.- Es futur.
- 10.- Arreglar és camp de basquet.

- 1.- Yolanda Cirer, 13 anys.
- 2.- 8 E.G.B.
- 3.- Santa Isabel.
- 4.- Sa gent.
- 5.- El mateix.
- 6.- Que es molt dolenta.
- 7.- Igual.
- 8.- Estudiar lo que m'agrada.
- 9.- Sa violencia.
- 10.- Marxa.

ik iMj

rip

ya

wn

wn

JULI RAMIS

Estam avui davant un pintor mallorquí de categoria universal. Ell és un dels precursors de la pintura abstracte a Mallorca. Va néixer a Soller l'any 1909. La seva vocació artística li ve ja des de la infància. Sempre insistí en anar a París per poder desenvolupar el seu art. Quan tenia tan sols 19 anys abandonà l'illa, i marxà cap a París. Anys després es va establir a Tànger, on es dedica a satisfer els gusts estrangers. No decidí tornar a l'illa de la calma fins els anys 60. Durant els anys d'emigració no sols el influencià la ciutat de Tànger, sinó que també París fou un punt important. París és per Juli Ramis la nova "meta" del moment.

La troballa amb París té lloc l'any 1931, quan Ramis mitjançant en Picasso, es relaciona amb el nucli espanyol de l'escola parisina. Aquesta etapa de creació es veu interrompuda per la Guerra Civil; sols es reanudarà vers l'any 45, una vegada acabada la Guerra Europea. El primer contacte amb la corrent parisina la reb Ramis gràcies a Catalunya, important centre difusor del moment.

A la incidència catalana exercida a Mallorca, hi ha que sumar la del seu aprenatge a Barcelona. Ramis s'adscriu a la corrent general però conserva característiques molt pròpies. No és una adaptació total del nou moviment artístic. Això mateix passa quan es relaciona amb l'escola parisina a l'acadèmia Colorrosi i a la Grande Chaumière. Succeirà també a Madrid i a l'escola d'arts i oficis. Lo que realment és el gran aprenatge, és el pas per les exposicions, galeries, etc...

Dins la primera etapa de la seva creació podem veure detalls de noucentisme; però estan gairebé coberts

d'influència clàssica. Lo important és la influència parisina que ja mai desapareixera de la seva obra. Finalitzada aquesta etapa que podem anomenar de tanteig, entrem dins la segona, una etapa poc productiva; es tracta d'un parèntesi dins la seva creació. En Juli Ramis i la seva dona s'instalen a Tànger. Durant aquests anys el pintor solleric té gran contacte amb artistes estrangers; no sols pintors com és el cas d'Archie Gittes i Walls; sinó també fotògrafs, escriptors, etc. Una nova influència obrirà les portes a la creació d'en Juli Ramis. Veurà l'escola Blauve Reiter, la nova pintura d'en Klee; tot això farà que ell senti predilecció per la nova pintura alemanya.

Tota la gramàtica pictòrica d'en Klee apareix ràpidament a la producció del mallorquí, però sempre al costat de detalls propis. Precisament és durant la seva estància a Tànger que descobreix el gust per lo infantil i lo primitiu. Després de tantejar per les diferents corrents, el solleric veurà la possibilitat màgica i s'inclinàrà cap al surrealisme.

Llavors aquesta etapa que s'obria com un parèntesi resulta ésser molt productiva; en el sentit en que serà definitiva dins la seva línia pictòrica. Mesclarà la corrent surrealista, màgica, el cubisme. Aquesta etapa durarà fins els anys 50. A partir d'aquí comença la pràctica abstraccionista. Veim també una renovació de la tècnica pictòrica.

Les ganes d'anar cap a l'art abstracte, les veim ja a finals dels anys 40. S'incorporarà al nou art l'any 52. Són anys de retorn amb el món de París. Ferà amistat amb el pintor Wifredo Lam, qui el conduirà més profundament cap al surrealisme.

Encara que estarà en contacte amb París, no abandonarà definitivament Tànger; això ho farà cap a l'any 1963 quan es trallada a Londres, i després ja definitivament l'any 1972 s'estableix a Mallorca.

Quan torna a París passa a formar part de la segona escola de París. La característica pictòrica del moment és la combinació d'abstracció i figuració. La producció d'aquests anys apareixerà al públic el 1947, al Museu Nacional d'Art Contemporani. A partir d'aquest moment noves iniciatives interrompen dins el món de la pintura, des d'una adopció de sistemes propis de les acadèmies, fins a una total independència respecte d'elles. Això fa que de cada vegada més li agradi l'abstracció. Però el seu segell més personal segueix present.

L'any més important de la seva creació és el 51, quan exposa a Madrid a les galeries: Clan, Saló dels Onze d'Eugeni d'Ors i Primera Bienal Hispanoamericana. Després d'aquesta eclosió seguiràn anys de silenci. No tornarem

Autorretrat, 1931

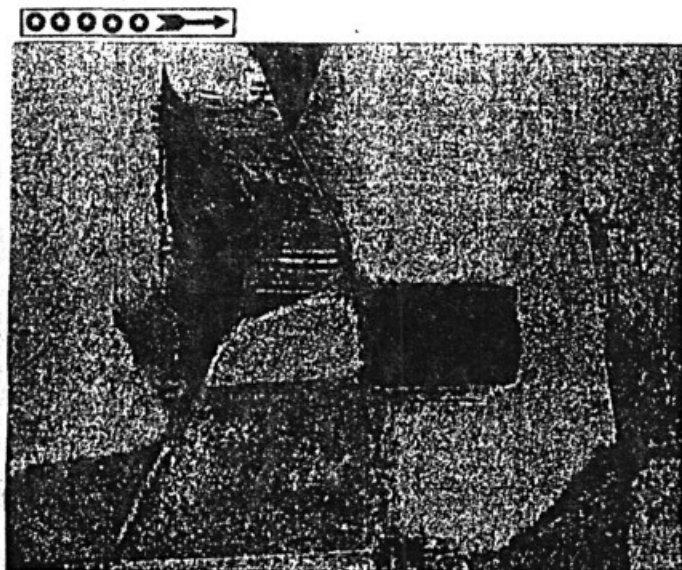

Composició ABC cactus. 1933

Retrat de Fraulein Almut. 1932

Composició especial. 1953

a sobre res d'ell fins l'any 59, en que anirà a la Bienal de Venècia. Es molt difícil explicar com el pintor sollerí es va poder mantenir al marge de les noves corrents. Té contacte amb elles però primer de tot és la seva llibertat.

Poc a poc la figuració, les ganes de representar la realitat tornen a l'obra d'en Ramis. A finals dels

60 de la seva pintura lo més característic és el paisatge i el ser humà. Es una recuperació del passat. Ara la seva producció és realista, sobretot la realitzada a Madrid i a Ciutat.

Es important veure com aquest home ha viscut les corrents europees, i a pesar de la seva llibertat constant, ens ha deixat veure dins la seva pintura les noves tècniques, els nous gusts, etc...

Un pintor sollerí que ha arribat als punts més alts de la pintura mundial. Un detall important és que la seva creació no ha estat estàtica; sinó tot lo contrari, ha tenguut una evolució, que li ha fet conèixer millor el món que ell treballa. Passa per una etapa figurativa, pròpia dels pintors que treballen a l'illa, llavors poc a poc s'inclou dins la corrent abstracte, i cultivarà aquest gènere molts d'anys, fins que torna a apareixer la realitat a les seves pintures.

Marilena

MARIENSE 2 SANTA EUGENIA 6

La visita al camp del colista era el compromís del primer diumenge de març després d'haver-se normalitzat els assumptes interns dels àrbits, un conflicte que d'entrada ha perjudicat als clubs, i concretament al Santa Eugènia, que per dues vegades ha suportat la incompareixença del trencilla provocant l'ajornament inoportú dels partits contra el S'Horta (jugat el 3 de març a Felanitx amb el resultat de 3 a 0 pels locals) i el Campenent.

La situació desesperant dels mariandos encara amb una il·lusió utòpica per eludir el descans, i el joc taujà que està passant per fases molt diverses però lluny de la bona forma d'abans de Nadal, eren les característiques que rodejaven aquest encontre que a la vista de les circumstàncies tingué una doble història.

La primera tingué com a protagonista a dos conjunts que es provaven a veure que feia més desencerts damunt un camp que certament impossibilitava el control del balon. Fins i tot el marcador dels primers 45 minuts feia justícia pels mèrits dels vintidós homes. Primer el 1 a 0 i després el gol de Deià fou el moviment del marcador inexistent.

La forma física havia d'ésser un factor determinant en el post-descans i el Santa Eugènia, sense demostrar un bon físic, va fer-se fàcilment amb el partit que per culpa de l'àrbit va adquirir matisos de duresa, dela qual sortigué perjudicat en López que poc abans havia substituït a M.Crespí. Aquest jugador va ésser el que va desnivellar l'empat amb un gol d'aplaudiment. En aquesta acció, hi seguien altres com a fruit de la superació de la delantera taujana front als defensors locals. J.Jau-

me, Deià, Gori i tots els seus companys feien possible que els assistents eficients recordassin els resultats de millors moments.

SANTA EUGENIA 4 PLA DE NA TESA 2

Alineació: Mayol, Parets, J.Crespí, Guàrdia, Carbonell, J.Jaume, J.Canyelles, P.Crespí, Gori, Deià i M.Crespí.

Sustitucions: López per Gori i M.Canyelles per M.Crespí.

Amonestacions: Terjetes groges per Guàrdia i per J.Jaume, per entrades fortes.

Arbitratge: Molt protestat; ha deixat de pitar tres faltes màximes, una a favor de l'equip visitant i dues per als locals.

Les jugades més interessants del partit es poder resumir així;

M. 9.- El Santa Eugènia ensata el marcador. M.Crespí juga per la banda esquerra desfent-se dels contraris que li surten al pas, davant la sortida del porter creua el balon amb la cama esquerra.

M. 15.- T.Guàrdia reb un balon procedent d'un corner, centra damunt el punt de penàlty on el mateix M.Crespí no té problemes per establir el segon gol local.

M. 32.- Es perd la pilota en situació defensiva el que possibilita que un delanter palmesà llanci un tir que surt fregant el pal dret de Mayol.

M. 51.- Un jugador visitant fa una cessió compromesa al seu porter; de la jugada s'en aprofita J.Deià en qui rebota el balon introduint-se després dins la porteria. Era el 3 a 0.

(segueix a la pàgina 33)

MATEU CRESPI PERELLO

Mateu Crespí Perelló, taujà de 20 anys, germà de futbolistes, començà jugant de infantil en el Santa Eugènia, on ha pogut desenvolupar les seves qualitats futbolístiques. Avui és un dels homes claus dins l'esquema de l'equip i concretament en la zona de l'atac, on hi juga habitualment.

- Quants de gols has marcat aquesta temporada?

Aquesta temporada duc 12 gols marcats, i esper arribar fins a 18 perquè tenc un perill de missions jugades.

- Tú que has estat vinculat com a jugador en el club desde la seva creació, quins canvis trobes que han succeït fins ara?

Bé, el primer tots jugavem per passar-lo bé i estar el diumenge dues hores fent esport; l'ambient era molt bo i havia molt bon ambient dins la plantilla. Ara ja s'ha juga per guanyar, per pujar i això reste un poc aquest caire de anar a passar el diumenge, més entrenos, més esforç, etc... Però també jugues amb una meta, un final: arribar a Primera.

- Com et definiries com a futbolista?

Com tot els futbolistes tenc qualitats i defectes. Crec que les meves qualitats son la rapides i el "dribling" i el meu major defecte la força

física ja que degut els estudis no puc entrenar al 100 %. Ah també "remug" massa al àrbit.

- Quines perspectives hi veus fins al final de la temporada?

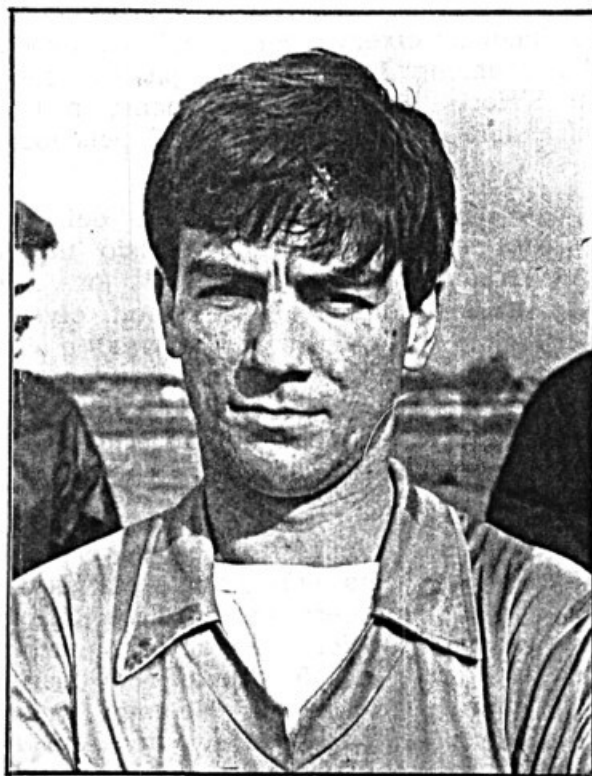
Si duim un poc de sort i tots col·laborem arribarem a Primera Regional.

- Quina influència té el públic damunt un jugador?

Per mi molta, ja que quasi sempre m'agrada jugar devora el meu públic, m'agrada que animim i en dona més força. Es un suport moral molt fort

- Quina son les teves aspiracions jugant a futbol?

Son arribar a jugar a Primera divisió amb l'Atletic de Madrid i jugar davora en Futre.

JOAN CANYELLES VICH

Joan Canyelles Vich nasqué a Santa Eugènia fa 23 anys; és el tercer de cinc germans. Des de petit s'ha dedicat en el món del futbol on es va iniciar en el Patronat fins que, concluida l'etapa de juvenil, quedava desplaçat d'aquest esport. La temporada 85-86 va fitxa pel Santa Eugènia essent un dels jugadors que ha jugat mes partits. Joan es caracteritza per la correcció i la constant lluita en els encontres.

- Quina és la teva experiència personal com a futbolista?

En tots els equips he trobat bons companys i un bon humor.

- Quina es la funció que tens damunt el camp?

Juc de mig, procur enllaçar sa defensa amb sa delantera. Segons quins partits en Parera em fa jugar més endarrera per ajudar a sa defensa o per marcar qualche jugador contrari.

- Què penses de la campanya que està fent el Santa Eugènia?

No estic gaire content. El Santa Eugènia té bons jugadors però per diverses raons (malalties, baixes formes, lesions, estudis, desganes, etc.) no estem donant es fruit que tothom espera de noltros. Pero si tots ens unim (jugadors, directius i afició) pujarem a primera regional.

- Creus que amb els jugadors de la plantilla actual es podria jugar en una categoria superior?

Sense cap dubte, jugant en conjunt i tenint confiança en noltros mateixos farem un bon paper dins primera regional.

- Què trobes que ha de resaltar més de un jugador de 2ª Regional: la tècnica o la forma física?

Dependeix des lloc ha on juguis, un davanter ha d'esser més tècnic que es seu defensa. Supos que un 50% de cada cosa és l'ideal.

(ve de la pàgina 31)

M. 64.- Magnífica intervenció de Mayol que aconsegueix enviar a còrner un balon amb la punta dels dits.

M. 70.- J.Crespí no te més remei que aturar un balon que entrava irremissiblement. La falta màxima significa el primer gol visitant.

M. 78.- Es produeix un falta per la dreta de l'àrea visitant; es treu i J.Deià "a lo Santillana" envia l'esfèric a la xerxa.

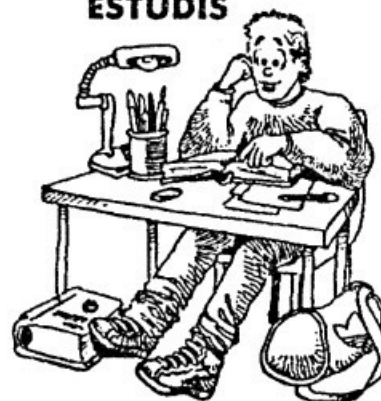
M. 80.- Per dues vegades seguides, el cançerver del P. Na Tesa realitza bones intervencions de jugades de P.Crespí i Deià.

M. 84.- J.Canyelles tira fort desde la linea de l'area grossa i el balon pega al pal.

M. 86.- Falta a un parell de metres de la frontal de l'area local; un tir per damunt la barrera ocasiona el definitiu 4 a 2.

Miquel i Toni

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tisso
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Bolígrafo
Lapis
Sobressaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Santa Eugènia, 26 de març de 1.988

CARTA ALS SOCIS

En primer lloc, agrair als "Socis" la seva preocupació manifestada durant aquest any passat, per la situació econòmica de la revista. Gràcies pels vostres continus oferiments. Acabarem l'any sense deutes.

L'any passat aconseguirem poder repartir, com abans, la revista gratuïtament a tot el poble, sense demanar l'ajuda als Socis. Enguany serà necessari tornar demanar-los ajuda.

Per cubrir el pressupost de 1.988, ens mancaran 500.000 pessetes. Demanem 1.000' als Socis antics que confiam voldran renovar, i als nous Socis que no dubtem hi haurà. Per altra part farem una rifa amb aquesta mateixa finalitat, i seguirem, i augmentarem (dins un límit) si és possible la publicitat que, per cert aquest any tindrà les mateixes tarifes de l'any passat.

La resta queda al aire, alguna ajuda, alguna subvenció oficial, i si a final d'any no tenim deutes, ens donarem per satisfets.

Confiam en els nostres Socis i Amics.